

OP ZOEK NAAR DE WONDERSCHOONSTE KERK

over schoonheid als brug naar eenheidservaring

anthony draaisma muraliprabhu - productie yoga-intervisiekring
www.yoga-intervision.com

opgedragen aan durgadevi
dezelfde dierbare ander als aan wie wij nadien 'shiva nataraja' opdroegen
zie www.yoga-intervision.com/pdf/shiva_nataraja.pdf

st. benoit sur loire - vezelay - fontenay - september 2002

Pelgrimage

Onze recente pelgrimage - zoals bij eenieder sinds onheuglijke tijden met vakantie gecombineerd - was een verrijkende ervaring. Onze reis startte in St. Benoit sur Loire. Daar bleven wij vier dagen. Nodig om óók kennis te nemen van al het schoons dat de 9e-eeuwse dorpskerk van het nabijgelegen Germigny-des-Prés te bieden heeft. Daarna streken wij neer in ons geliefde Vezelay. Om te eindigen in Fontenay.

Drie prachtige Romaanse abdijkerken markeerden onze tocht. Die van St. Benoit sur Loire en Vezelay inclusief kloosterlingen en gebedsdiensten. Die van Fontenay zónder, uiterst sober, teruggebracht tot hoe het er in de beginstaat (12e eeuw) uitzag. Oorspronkelijk wilden wij over Laon terugreizen. Laon, waar zich een van de mooiste Gothische kathedralen van Frankrijk bevindt. Met, wat minstens zo belangrijk is, een knus koffieterrasje er vlak voor. Wij zagen er van af. Het zou te veel van het goede zijn geweest.

Schoonheid

Het thema dat op onze reis als vanzelf opdook was: schoonheid. Waarom triggerde schoonheid ons zo? Waarom bezochten wij al zo lang al die prachtige kathedralen, kastelen, musea, concerten en wat al niet? Waarom maakten wij van ons huis, onze tuin, onze uiterlijke verschijning, schone arrangementjes? Waartoe was het dat wij dat alles zo bewonderden?

Waarom musiceerden mensen, schilderden en dichtten zij? Dat waren de vragen die zich ditmaal stelden. Culminerend in het besef dat wij wat wij zochten: het volmaakt schone, desondanks niet vonden. Wij bleven op zoek naar de mooiste kerk, het volmaaktste lied, het ontroerendste gedicht. Dat was wat het geval was met ons. Maar waarom? Waartoe?

Op reis

Kijkend met de ogen van al wie ons ter harte gaan - wij wilden zo graag dat zij het schoons dat wij ervoeren zouden delen - schreven wij een kladblokje vol, ook met praktische informatie, zodat ieder die dat wilt deze tocht, deze pelgrimage, ooit ook zou kunnen maken. Immers wie is niet op reis naar schoonheid?

Nu dus het moment om het kladblokje op begrijpelijke wijze samen te vatten, zodat ieder die dat wenst deel kan hebben aan onze ervaringen. Ze kan toetsen op diens eigen reis. Met bestemmingen ook die men zelf verkiest. Met als mogelijke gids hetgeen hierna volgt.

Mystici

Mystici zien schoonheid niet alleen als louter om van te genieten, maar ook en vooral als brug naar wat in het Boeddhisme het niet-zelf heet (1) zowel als naar het Zelf (2). En wel als volgt:

1. Alleen het bewonderde is reëel. Je verdwijnt er in. Er is geen apart zelf. Alleen de existentie is er. In de vorm zoals die zich voordoet. Je loopt bijvoorbeeld aan de voet van de Himalayas, of je loopt af op de Taj Mahal: het overweldigend schone beneemt je de adem. Toch kun je het aan. Er blijven echter niet. Dat is ook niet wat je wilt. Je separate zelf leven roept je terug.

2. Het bewonderde - de Himalayas, de Taj Mahal - verdwijnt in jou. Jij omvat het. Er is alleen het Zelf, dat alles behelst. Zoals je een bloempje plukken kunt, er verrukt naar kijkt, er aan ruikt. Je bent het zelf. Je gevoel van 'ontferming over' vouwt zich over alles uit. Je kunt dit aan. Sterker nog: dit is wat je wilt.

Inner beauty

Ieder van ons kent deze ervaringen. Daarom kennen we ook het niet-zelf (1) zowel als het Zelf (2). Psychologen noemen het piekervaringen. Zelden echter is het dat zij verbinding leggen met Zelf en niet-zelf, laat staan dat zij oproepen om schoonheid te zien als brug daar naartoe. Het zijn de mystici onder ons die dat doen. Zij ook zijn het die getuigen van een derde gewaarwording. Zoals wij nu even. Aan de hand van de kerken uit onze pelgrimage:

3. Je nadert en ziet de kerk ... je nadert en ziet jezelf ... je treedt de kerk binnen ... je treedt jezelf binnen ... je bent in de kerk ... je bevindt je in jezelf ... de schoonheid die je ervaart is 'inner beauty', je 'being divine' ... loop rond, leg contact met wat je ook maar wilt ... zoek dan je plek in de ruimte ... kijk schuin omhoog, naar het licht dat door de koorramen schijnt ... je aanschouwt nu je Zelf ... zo mooi is je Zelf ... zo mooi ben jijzelf, zo mooi is zij, zo mooi hij, zo mooi ieder van ons ...

Herhalingsdwang

Terug naar de vraag naar het waarom en waartoe van ons zoeken naar het volmaakt schone. Opeens, in het onvergelykbaar prachtige, verstilde Fontenay, op de laatste dag van onze pelgrimage, zittend bij het naar de vijver stromende water, realiseerden wij de derde gewaarwording van zo even. Opeens wisten wij: ons zoeken is herhalingsdwang. Weliswaar van onschuldige aard, maar toch: herhalingsdwang.

Wij willen onze eigen schoonheid niet zien. Daarom projecteren wij haar buiten ons. Zo blijven wij op zoek naar de wonderschoonste kerk, het mooiste lied, het ontroerendste gedicht. Wij kunnen niet anders. Zoals, vanwege de noodzaak tot overleven, niet toegelaten pijn in andere vorm, verholde vorm, toch ervaren, toch gecommuniceerd moet worden, zo ook is het gesteld met onze inner beauty. Zolang niet herkend, zoeken wij haar in de buitenwereld.

Eenheidservaring

Ultieme schoonheid, want daar zijn wij naar op zoek, vinden wij zo niet. Eenmaal onze projectie teruggenomen en - in de derde gewaarwording van daarnet - onze eigen schoonheid ontdekt, lost onze zoektocht, onze drive, zich op. Een ononderscheiden genieten van inner beauty én outer beauty tegelijk, treedt er voor in de plaats. Eenheidservaring. Het zoeken naar het volmaakt schone mag stoppen. Al was het maar voor even.